

At støtte uden at styre

Offentliggjort den 27. april 2011 som blog på www.u-landsnyt.dk/blog/51/st-tte-uden-styre

Hvis det ikke er projektbistand, men en helt anderledes indsats, u-landene har brug for fra vor side, så må vi i gang med at tænke over, hvordan vi gør en helt anderledes indsats mulig. F. eks. er det problematisk, at man skal rette ind efter en projektkogebog, før Danida vil finansiere, at det enkelte menneske og den enkelte forening beskæftiger sig med u-landene. Danida bør støtte uden at styre.

Den 22. februar 2011 skriver Erik Lyngsø-Petersen (E L-P) i en kommentar til et blogindlæg fra Jørgen Harboe <http://www.u-landsnyt.dk/blog/7/de-fortabtes-bataljon>:

”Det er utroligt svært at forære penge og sagkundskab til fattige lande, uden at gøre mere skade end gavn. Uanset at formålet er at bekæmpe deres fattigdom, styrke deres erhvervsudvikling og ophjælpe deres 'demokrati' og alt det andet gode, vi vil. Så det bør vi holde op med ..... Det eneste, vi kan gøre, er vel at give dem bedre plads i verdensøkonomien til selv at udvikle sig hurtigere.”

Der bør følges op, når et erfarent menneske som E L-P kommer med en sådan melding. Men hvem og hvor mange følger op, hvordan skabes rammerne for indsatsen?

E L-P's konklusion ryster hele konceptet med Danidas kogebog, som de fleste mere eller mindre folkelige og mere eller mindre private udviklingsorganisationer (NGO'er) arbejder efter, altså kogebogen ifølge hvilken man efter en ansøgning med de rigtige doser af henholdsvis serviceydelser, kapacitetsopbygning og fortalervirksomhed får tildelt en projektbevilling på X kr., af hvilke 7 pct. kan bruges til administration, som i praksis især er lønninger til organisationens personale.

Hvordan får den enkelte brød på bordet, hvis hun eller han beslutter sig for at forsvare projektkonceptet og alt dets væsen for i stedet at arbejde for at ”give dem bedre plads i verdensøkonomien”, som E L-P skriver? Hvis hun eller han f. eks. målrettet går efter, at nu skal EU holde op med at udkonkurrere u-landenes landbrug ved at dumpe overskudsris og kødbjerger og alt muligt andet på deres markeder? Det vil være en rigtig op-ad-bakke-gesjæft med at skrive artikler og blogindlæg, rende organisationer på dørene, arrangere møder, opbygge alliancer og kampagner, være yderst velformuleret, når EU-parlamentarikerer tager imod osv.

Det er ikke kun fantasien, der sætter grænser her – det gør også idealistens øvrige gøremål; for man kan hverken leve eller dø af at udføre sådanne aktiviteter. Vil man bekæmpe dumpninger, skatteunddragelser, underbetalinger, toldbarrierer, subsidier, trawlerfiskeri ud for fattige landes kyster og alle de andre overgreb fra i-landenes side, som forhindrer u-landenes økonomier i at udvikle sig, så kan man ikke på samme måde som projektmagerne udfylde kogebogens skema og redde sig en administrationsprocent.

En af de meget få NGO'er, der beskæftiger sig med de omtalte økonomiske transaktioner, er Ibis, og pudsigt nok stiger dette engagement i cirka samme takt som den private del af organisationens finansieringsgrundlag. Dengang Danida var eneforsørger for Ibis, gik det hele op i projektforvaltning.

Hvorfor skal der være så uhyggelig snævre rammer for, hvad Danida vil give penge til? Hvorfor kan u-landsengagerede ikke komme på finansloven efter retningslinjer cirka som dem, der gælder for kunstnere?

Hvis nogen er uvidende om, hvem der har formuleret dette indlægs overskrift, skal jeg ikke holde vedkommende på pinebænken længere. ”At støtte uden at styre” blev undfanget af kulturminister Julius Bomholt i forbindelse med oprettelsen af Statens Kunstfond for et halvt århundrede siden. Danskerne, herunder kunstnerne, nyder godt af de kunstneriske frihedsgrader.

Tilsvarende frihedsgrader for udviklingsarbejdere ville gavne hele verden, bl.a. ved at give anstændige muligheder for at drage konsekvenser af E L-P's udfordrende pointer.

Det forbehold, der ligger i ”bl.a.”, udtrykker jeg, fordi vi aldrig kan vide os helt sikre på, hvad der er rigtigt at gøre. E L-P har ikke nødvendigvis 100 pct. ret, lige så lidt som kogebogsforvalterne har.

På en klode præget af mangfoldighed burde der være argumenter nok for at have højt til loftet.

